

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie 7

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe -liryka i gatunki mieszane	Uczeń: - relacjonuje treść wiersza - określa rodzaj literacki utworu - wskazuje podmiot liryczny - wskazuje adresata lirycznego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm, fraszka, apostrofa, archaizm, hierarchia wartości,</i>	Uczeń: - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - nazywa uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje i wypowiada się na temat adresata lirycznego - wskazuje i wyjaśnia jej funkcję apostrofę i dokonuje podziału wiersza na części tematyczne - wskazuje i podaje nazwy środków	Uczeń: - interpretuje znaczenie wiersza - wyjaśnia sens puenty utworu - wskazuje kontekst biograficzny utworu - określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - omawia język wiersza - wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych - interpretuje tytuł	Uczeń: - wypowiada się na temat utworu, - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości - wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” - określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany - interpretuje puentę, przesłanie utworu	Uczeń: - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki - wskazuje konteksty i nawiązania - podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia - opracowuje mapę myśli dotyczącą omawianego tematu - tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy szeroko powiązane z utworem - omawia wybrane teksty kultury

	<p><i>neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puenta, paradoks, ironia, rym, powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada</i></p> <p>-wskazuje archaizmy w utworach</p> <p>- zna najważniejsze fakty z życia J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza</p>	<p>stylistycznych użytych w wierszu</p> <p>- przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów występujących w utworze</p> <p>- wskazuje cechy wiersza wolnego</p> <p>- ustala przynależność gatunkową wiersza</p> <p>-charakteryzuje twórczość J. Kochanowskiego A. Mickiewicza,</p>	<p>- omawia funkcję neologizmów w wierszu</p> <p>- omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza</p> <p>- wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów J. Kochanowskiego i A. Mickiewicza</p>	<p>- podejmuje dyskusję dotyczącą utworu</p> <p>- omawia renesansowy charakter fraszek</p> <p>- omawia związek pomiędzy twórczością autorów (J. Kochanowski, I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Słowacki) a problemami epoki</p>	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>-proza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- określa rodzaj literacki utworu</p> <p>- określa przynależność utworu/</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wskazuje cechy gatunkowe utworu</p> <p>- zapisuje wydarzenia w punktach</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące utworu</p> <p>- formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą tematów, motywów zawartych w utworze</p>

	<p>fragmentów utworu do rodzaju literackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwę rodzaju narracji - relacjonuje treść utworu/fragment u utworu - wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść, carpe diem, sentencja, powieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat narracji w utworze - omawia świat przedstawiony w utworze - opisuje czas i miejsce akcji - charakteryzuje głównego bohatera utworu/ bohaterów występujących w danym fragmencie utworu - określa typ narracji występującej w danym fragmencie - wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie -charakteryzuje twórczość H. Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wewnętrzną przemianę bohatera - omawia relacje panujące między bohaterami - omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera - interpretuje postępowanie bohaterów - omawia funkcję narracji pierwszoosobowej - omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach - interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje sposób przedstawienia bohaterów - interpretuje słowa bohaterów - rozumie i omawia elementy symboliczne utworu - wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu - omawia związek pomiędzy twórczością H. Sienkiewicza a problemami epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury - omawia kontekst historyczny utworu -referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu - charakteryzuje życie i twórczość A. Saint-Exupéry
--	--	---	--	--	---

	<p><i>historyczna, archaizm</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze fakty z życia H. Sienkiewicza 		<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcje archaizmów w utworze - wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów H. Sienkiewicza 		
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - wywiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu - relacjonuje treść wywiadu wskazując najistotniejsze fragmenty z perspektywy bohatera wywiadu, podjętych przez niego decyzji, działań itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia tytuł wywiadu - wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny zachowania bohatera wywiadu - pisze charakterystykę bohatera wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na tematy szeroko związane z utworem i jego problematyką - dokonuje charakterystyki porównawczej bohatera wywiadu z inną postacią rzeczywistą lub fikcyjną

<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>-dramat i spektakl teatralny</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego - relacjonuje treść dramatu - wskazuje cechy dramatu - określa czas i miejsce akcji - dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych - omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie realistyczne, komedia, komizm charakterów,</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy gatunkowe tragedii - dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - charakteryzuje bohaterów utworu - wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu - zapisuje w punktach historię przedstawioną w utworze - wskazuje sceny komiczne i tragiczne - podaje przykłady różnych rodzajów komizmu - wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tytuł dramatu - wyjaśnia sens motto - opisuje nastrój dramatu - wskazuje cechy romantycznego dramatu - określa funkcję świata fantastycznego w utworze - opisuje bohatera, jego ewolucję, decyzje itp. - wskazuje cechy teatru antycznego i obecnego - określa funkcję ironii w dramacie - omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem - wyjaśnia, na czym polega 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega tragizm bohatera - wyjaśnia znaczenia symboliczne zawarte w utworze - interpretuje wybrane przedstawienie teatralne - analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie - analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie - wypowiada się na temat prawd moralnych przedstawionych w utworze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wskazany plakat teatralny - formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice, moralności itp. - omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie - wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - pisze recenzję przedstawienia teatralnego - podaje przykłady przedstawienia motywów zawartych w utworze w innych tekstach kultury - wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej - charakteryzuje twórczość A. Fredry, wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworu
---	--	---	--	---	--

	<p><i>komizm sytuacyjny, komizm słowny, akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto, dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i></p>	<p>- rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu - omawia specyfikę teatru elżbietańskiego</p>	<p>karykaturalne przedstawienie bohaterów - omawia specyfikę teatru współczesnego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie awangardowe, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny</i></p>		
--	--	---	--	--	--

Kształcenie literackie i kulturowe - komiks	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> - relacjonuje treść komiksu	- omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury	- wypowiada się na temat sposobu prezentacji bohatera	- analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury - przedstawia swoją opinię na temat komiksu	- przedstawia fabułę - omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie
Kształcenie literackie i kulturowe - reportaż	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> - relacjonuje treść fragmentów utworu		- dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły - wskazuje cechy reportażu	- podejmuje dyskusję na temat związany bezpośrednio z tematem utworu	- wyraża własną opinię na tematy szeroko związane z utworem - wskazuje inne teksty kultury powiązane tematycznie z omawianym utworem
Pisanie form wypowiedzi - rozprawka	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> - referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki - przedstawia elementy kompozycji	Uczeń: - formułuje argumenty do podanego zagadnienia - tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji - porządkuje podaną wypowiedź	Uczeń: - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy - koryguje dane wypracowanie - formułuje wstęp do wypracowania - tworzy wewnętrznie uporządkowane, na	Uczeń: - pisze rozprawkę w której ✓ zawarta została właściwa teza bądź hipoteza ✓ argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna ✓ przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca	Uczeń:

	<p>wypowiedzi argumentacyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi - organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu - tworzy wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	ogół spójne wypracowanie	<p>szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>- charakterystyka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka,</i> <i>charakterystyka porównawcza</i> - wskazuje elementy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych

	składające się na charakterystykę				
Pisanie form wypowiedzi - opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> - wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki - podaje nazwy barw użytych przez malarza - opisuje, co zostało przedstawione na obrazie - wyjaśnia znaczenie terminów: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podział obrazu na części tematyczne - wskazuje głównych bohaterów obrazu - opisuje postacie przedstawione na obrazie i ich emocje - wypowiada się na temat strojów bohaterów - omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji - redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu - omawia kolorystykę dzieła - przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach - interpretuje gesty bohaterów obrazu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem - wyraża swoją opinię na temat obrazu - wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie - wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość - omawia konteksty (biblijny, mitologiczny itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje obraz z innymi tekstami kultury - omawia wybrany obraz impresjonistyczny

	<i>realizm, źródło światła</i>		- omawia rolę światła na obrazie	- interpretuje wymowę dzieła	
Pisanie form wypowiedzi -wywiad	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - wymienia etapy tworzenia wywiadu	Uczeń: - układa pytania do autora podanego tekstu	Uczeń: - zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania	Uczeń: - przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką - wskazuje błędy w podanym wywiadzie	Uczeń: - przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
Formy wypowiedzi - dyskusja	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> - wskazuje cele podjęcia dyskusji - wymienia cechy dobrego dyskutanta - wymienia nieuczciwe chwytów stosowane w dyskusji	- wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty - wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytów	- formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy	- bierze udział w debacie - wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty	

<p>Nauka o języku</p> <p>- fonetyka - akcent wyrazowy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> - dokonuje podziału wyrazu na głoski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach - zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią - na ogół poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach - wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście - poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje poprawnego podziału wyrazu - poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe - wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych - wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę - stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca 	
---	---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski - wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia - przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego 				
Nauka o języku – - części mowy, czasownik	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy,</i> <i>czasownik nieosobowy,</i> <i>czasowniki dokonane,</i> <i>czasowniki niedokonane</i> - wymienia, przez co odmienia się czasownik 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa formy gramatyczne czasownika - uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na -no, -to - przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu - sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym - odmienia czasowniki kłopotliwe

	- odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych				
Nauka o języku - strona czynna i bierna czasownika	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> - przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie - odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich - wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej - odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym 	

<p>Nauka o języku</p> <p>- imiesłowy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia klasyfikację imiesłowów - wskazuje imiesłowy w tekście - wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy imiesłowy od podanych czasowników - odmienia imiesłowy przymiotnikowe - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami - tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami - przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi - zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowów - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłowów - redaguje tekst z użyciem imiesłowów z przeczeniem <i>nie</i> 	
<p>Nauka o języku- zdania</p> <p>- zdania złożone - rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - zasady interpunkcyjne w</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zdania złożone - wymienia rodzaje zdań złożonych - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne - podaje nazwy rodzajów zdań złożonych - wskazuje zdania złożone 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje wykresy do zdań - sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie -formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych - przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach 	

zdaniach złożonych	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie -wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> współrzędnie i określa ich typy - przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu - wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków 			
Nauka o języku - wypowiedzenie wielokrotnie złożone	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu 	

	<p><i>wielokrotnie złożone, zdanie główne</i></p> <p>- dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe</p>	<p>- stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych</p>	<p>- przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone</p>	<p>- koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone</p>	
<p>Nauka o języku</p> <p>- mowa niezależna i zależna</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i></p> <p>- wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną</p> <p>- zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej</p> <p>- przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie</p>	
<p>Nauka o języku</p> <p>- słowotwórstwo, wyrazy pochodne, rodziny wyrazów,</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat</i></p>	<p>- wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych</p>	<p>- wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny</p>	<p>- dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów</p> <p>- tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych</p>	

<p>przedrostki i przyrostki, skrótowce i skróty, wyrazy złożone</p>	<p><i>słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, skrótowiec, skrót, wyraz złożony, złożenie, zrost</i></p> <p>- wymienia kategorie słowotwórcze</p> <p>- wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s-</p>	<p>- tworzy przymiotniki od rzeczowników</p> <p>- przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej</p> <p>- wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny</p> <p>- wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych</p> <p>- zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki</p> <p>- zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami - dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- odnajduje skrótowce w tekście</p>	<p>- wskazuje formant w wyrazie pochodnym</p> <p>- tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków</p> <p>- tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków</p> <p>- podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów</p> <p>- w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków - dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu</p> <p>- poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażen</p>	<p>- sporządza wykresy rodziny wyrazów</p> <p>- tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p> <p>- zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami</p> <p>- używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście</p>	
--	---	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje skrótowców - przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach - wymienia zasady stosowania skróconego zapisu - referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie skrótowców i skrótów - objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych - odróżnia zrosty od złożeń	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy poprawne przymiotniki złożone		
--	--	---	--	--	--